

Advance Care Planning en voorbereiding op het levenseinde

22 april 2021 symposium Alliantie Drentse zorg met ouderen

Eline Peterse, wijkverpleegkundige en
verpleegkundige Palliatieve zorg

Inhoud

- Palliatieve cliënten
- Palliatieve zorg
- Advance Care Planning
- Belang van Advance Care Planning
- Ervaringen
- Lieske Groenewegen, verplegingswetenschapper i.o.
“Bevorderende en belemmerende factoren van inzetten een ACP gesprek bij wijkverpleegkundigen”

Palliatieve cliënten

- Cliënten met een levensbedreigende aandoening of kwetsbaarheid

Voorbeelden:

- Oncologische ziekten
- Ernstig hartfalen, COPD
- Dementie
- Neurologische aandoeningen zoals ALS
- Kwetsbaarheid door verminderd functioneren in ADL en co-morbiditeit

Palliatieve zorg

- Kwaliteit van leven
- Symptoommanagement
- Anticiperen: pro-actieve benadering van klachten en problemen die in de nabije toekomst verwacht (kunnen) worden
- Gezamenlijke besluitvorming
- Coördinatie en continuïteit van zorg
- Zorg voor naasten

Advance Care Planning

- <https://youtu.be/YgGnNC2xMXs> (1.02 min)
- Wijkverpleging: persoonlijke relatie met de cliënt
- Werken vanuit behoefte en wensen van de cliënt en het bieden van passende zorg
- continu en dynamisch proces van gesprekken over levensdoelen en keuzes en welke zorg daar nu en in de toekomst bij past.
- Het levenseinde gesprek is een onderdeel van het verpleegkundig proces
- <https://www.palliaweb.nl/proactieve-zorgplanning>

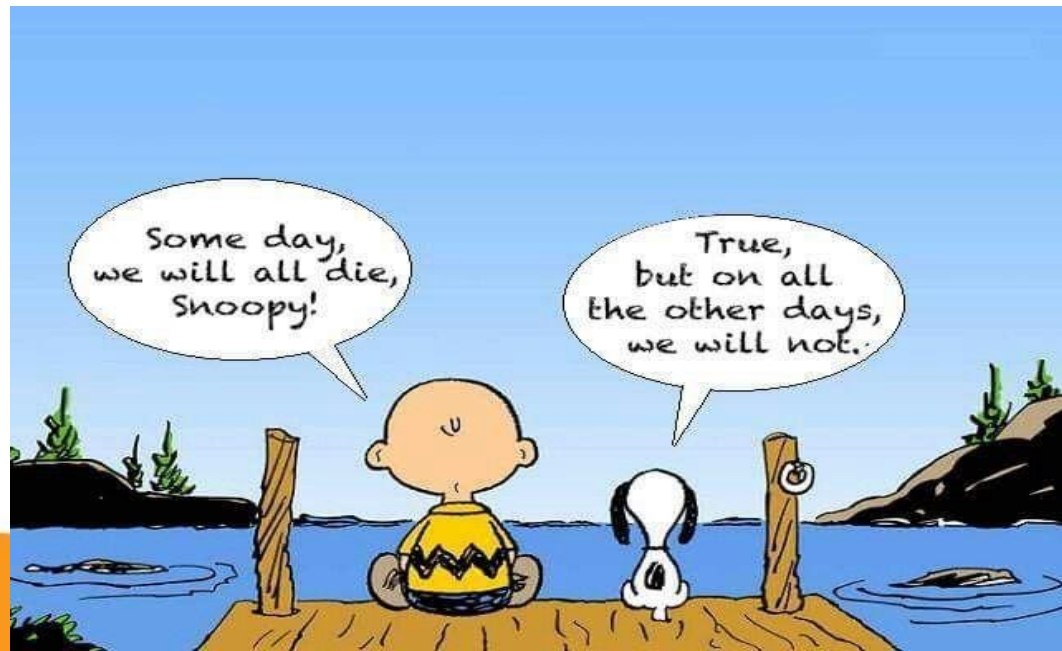

Wat geven cliënten aan?

- Bespreken ziekteverloop
- Kwaliteit van zorg
- Financiële en juridische onderwerpen
- Het overlijden en voorkeurslocatie
- Verwerkingsmechanismen
- Medische beslissingen
- Het uitspreken van zaken die nog afgerond moeten worden
- Balanceren tussen hoop en realiteit
- Angsten
- Wensen en verwachtingen
- Organisatie van zorg en zorg voor naasten

Belang van ACP

- Verbeteren van de kwaliteit van leven in laatste levensfase
- Minder ongewenste ziekenhuisopnames
- Vermindering van levensverlengende behandelingen
- Verbeteren van kwaliteit van de zorg doordat wensen duidelijk zijn besproken

Praktijkervaringen palliatieve zorg

- Cliënt met levercarcinoom. Geen ziekenhuisopname
- Cliënt longcarcinoom in hospice. Testament
- Cliënte alveesklieercarcinoom. Communicatiestijlen
- Cliënt prostaatcarcinoom. Uitvaart
- Na gesprek huisarts navragen of informatie is begrepen.
Morfine
- Geen duidelijke wensen aangeven

Onderzoek beïnvloedende factoren bij gesprek door wijkverpleegkundigen

- Lieske Groenewegen, verplegingswetenschapper i.o
- **Belemmerende factoren:**
- Geen makkelijk gesprek om op te starten.
- Met name met jonge mensen
- Volgens welke methodiek wordt markering voor een palliatieve cliënt wordt bepaald?
- Tijdstip van ACP gesprek
- Wie pakt het ACP gesprek op en wie zoekt de samenwerking met de huisarts?
- Wat is de rol van de palliatief verpleegkundige?

Bevorderende factoren

- Vertrouwensrelatie verpleegkundige en cliënt
- Competente wijkverpleegkundigen
- Informatie over ACP
- Tijd
- Gesprek inplannen en onderwerp wensen t.a.v. levenseinde/laatste periode van het leven benoemen.
- Aanwezigheid van naasten van een cliënt
- Bewust zijn van het belang van een ACP gesprek voor cliënt en zorgverlener

PLAN FOR **TOMORROW**
LIVE FOR **TODAY**

